

reproduïts per un altre mitjà mecànic i repartits als membres de l'òrgan del Consell General que els hagi de conèixer. En tot cas hauran d'ésser publicats en el Butlletí del Consell General.

TÍTOL III. DEL PROCEDIMENT LEGISLATIU

CAPÍTOL PRIMER. *DEL PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ*

Secció primera. *Dels projectes de llei*

Article 92

1. Els projectes de llei aprovats pel Govern, amb l'exposició de motius corresponent, seran tramesos pel Cap de Govern al Consell General acompanyats d'una memòria justificativa i econòmica, d'una memòria justificativa de que la iniciativa legislativa contempla de manera adequada la perspectiva de gènere, així com de la documentació i antecedents necessaris perquè el Consell General s'hi pugui pronunciar.

2. La Sindicatura ordenarà la seva publicació en el Butlletí del Consell General i obrirà un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquestes poden ésser presentades pels Consellers Generals i pels Grups Parlamentaris mitjançant un escrit dirigit a la Sindicatura.

Article 93

1. Les esmenes poden ésser a la totalitat o a l'articulat.

2. Són esmenes a la totalitat les que postulen el retorn del projecte de llei al Govern i aquelles en què es presenta un text articulat alternatiu. Les esmenes a la totalitat només poden ésser presentades pels Grups Parlamentaris o per un Conseller General amb la signatura de dos més. Quan un Grup Parlamentari hagi presentat una esmena a la totalitat, el seus membres no podran donar suport a esmenes a la totalitat presentades per Consellers Generals a títol individual, en considerar-se que ja han exercit el seu dret a la iniciativa de forma col·lectiva.

3. Les esmenes a l'articulat poden ésser de supressió, d'addició o de modificació. En els dos darrers casos, contindran el text concret que es proposa com a addició o com a modificació, el qual ha d'ésser congruent amb l'objecte material de la iniciativa legislativa. En concret:

a) Són esmenes d'addició aquelles que proposen l'addició d'un nou article, apartat o rúbrica en el que s'ordena l'article o la iniciativa legislativa. En aquests casos s'ha d'indicar amb precisió el nou text que es pretén inserir i el lloc on ha de figurar.

b) Són esmenes de modificació aquelles que proposen la modificació d'un article, ja sia parcialment o en la seva totalitat. En aquests supòsits, s'ha de transcriure el text que en resultaria d'aprovar-se l'esmena, indicant amb precisió l'article, apartat o rúbrica afectat per l'esmena.

c) Són esmenes de supressió aquelles que tenen com a objecte eliminar un article, apartat o rúbrica del mateix. En aquests casos, s'ha d'indicar amb precisió el que es pretén eliminar.

4. Les disposicions addicionals, transitòries, derogatòries o finals tenen la consideració d'article als efectes de presentació d'esmenes. També tenen aquesta consideració el Títol de la Llei, l'Exposició de Motius, els Annexes i les rúbriques de les diferents parts en què es troba ordenat el text.

5. L'esmena no pot incloure altres escrits que el propi. La motivació en el seu cas figurarà clarament diferenciada.

6. Les esmenes formulades que no facin referència a un article, a un apartat o a una rúbrica en la qual es trobi estructurada la Llei, no seran admeses a tràmit.

7. Podran ser admeses a tràmit aquelles esmenes que facin referència a varis articles, apartats o rúbriques si pretenen la modificació, addició o supressió d'un text que es repeteixi al llarg de tota la iniciativa legislativa.

Article 94

En el cas que s'haguessin presentat esmenes a la totalitat, el Síndic General les inclourà en l'ordre del dia de la primera sessió plenària. El debat serà de totalitat i es desenvoluparà d'acord amb allò que estableix aquest Reglament. Un cop finalitzat, el Síndic General sotmetrà a votació les esmenes a la totalitat presentades, començant per aquelles que proposin la devolució al Govern.

Article 95

1. Si el Ple acordés la devolució del projecte, el Síndic General ho comunicarà al Govern. En cas contrari, escoltada la Junta de Presidents, el remetrà juntament amb les esmenes a l'articulat a la Comissió corresponent per a la seva tramitació.

2. Si el Ple aprovés una esmena a la totalitat amb text alternatiu, el procediment legislatiu seguirà i el Síndic General obrirà un període d'esmenes a aquest text, que només podran ésser a l'articulat.

Article 96

Si les esmenes presentades només fossin a l'articulat, el Síndic General les trametrà juntament amb el text del projecte, a la Comissió corresponent.

Article 97

1. La tramitació en Comissió s'iniciarà amb l'elecció d'un Ponent que ordenarà les esmenes per tal que, dins un termini de quinze dies, siguin examinades per la Comissió.

2. Correspon al Ponent rebre les propostes de tècnica legislativa i d'adequació a les regles i als usos formals i lingüístics del Consell General respecte de totes les iniciatives legislatives, elaborades pels serveis jurídics de la cambra, i elevar-los a la Comissió.

Article 98

1. Realitzat l'examen de les esmenes i del text del projecte de llei, el President convocarà novament la Comissió i els esmenants per tal de debatre les esmenes presentades i votar aquestes i el text del projecte de llei.

2. La votació es farà article per article. Les esmenes corresponents a un article seran debatudes i votades prèviament a la votació de l'article. Per a cada esmena hi haurà un torn a favor i un torn en contra. Les esmenes que s'haguessin presentat als annexes, a l'exposició de motius i al títol seran debatudes i votades amb posterioritat a les presentades a l'articulat.

Article 99

1. Durant el debat de la Comissió, el President està habilitat per admetre a tràmit esmenes transaccionals adreçades a assolir un acord entre les ja formulades i el text

de l'article. La seva presentació haurà de comportar la retirada de les esmenes respecte a les quals es transacciona.

2. Per a l'aprovació d'una esmena transaccional, a més de requerir la majoria de vots dels membres de la Comissió, aquesta haurà de comptar amb el vot favorable del conseller general que retira l'esmena respecte a la qual es transacciona. En cas que l'esmena que es pretén transaccionar hagi estat presentada per un conseller general del grup parlamentari que ostenti la majoria absoluta dels membres de la Comissió es requerirà, a més, l'acceptació de la mateixa per part d'un conseller general que no pertanyi al seu grup parlamentari.

3. Durant el debat de la Comissió, el President també està habilitat per admetre a tràmit esmenes tècniques, les quals tinguin per finalitat llevar del text les incorreccions, incoherències i els errors de tècnica legislativa, terminològics o gramaticals.

Article 100

1. Els acords de la Comissió constitueixen l'informe, que serà signat pel President de la Comissió i el Vice-president per ser presentat al Ple pel Ponent. Els Consellers Generals i els Grups Parlamentaris, dins de les quaranta-vuit hores següents a la finalització dels treballs de la Comissió, hi podran reservar les esmenes que hagin presentat i formular vots particulars per al Ple mitjançant un escrit adreçat al Síndic General.

2. El Síndic General ordenarà la publicació immediata en el Butlletí del Consell General de l'informe, els vots particulars, les esmenes i, en el seu cas, de la sol·licitud del Govern prevista a l'art. 62 de la Constitució.

Article 101

1. El debat del projecte de llei en el Ple s'iniciarà amb la presentació, per part del Ponent, de l'informe adoptat per la Comissió. Aquesta intervenció no podrà excedir de quinze minuts.

2. La votació es realitzarà article per article. Abans de procedir a la votació de l'article, es debatrà cadascuna de les esmenes reservades i vots particulars que hagin estat mantinguts amb un torn a favor i un torn en contra, i després es votarà cadascuna d'elles pel mateix ordre. Finida la votació d'un article, es passarà al següent. Finida la votació de tots els articles, es votaran els Annexes, l'Exposició de Motius i el Títol de la llei.

3. Si les característiques del text ho permeten, el Síndic General pot proposar l'ordenació de les votacions per grups d'articles o paràgrafs, o sotmetre el text sencer a votació.

4. Durant el debat en el Ple, el Síndic General està habilitat per admetre a tràmit esmenes tècniques, les quals tenen per finalitat llevar del text les incorreccions i els errors de tècnica legislativa, de coherència, terminològics o gramaticals.

5. Si, un cop acabat el debat d'un projecte de llei o d'una proposició de llei, i a conseqüència de l'aprovació d'un vot particular, d'una esmena o de la votació dels articles, algun punt del text resultant fos incongruent o incoherent, la Sindicatura, a iniciativa pròpia o a petició de la Comissió, pot trametre novament a la Comissió el text aprovat pel Ple, amb l'única finalitat que aquesta, en el termini de quinze dies, en prepari una redacció harmònica que no contradigui els acords del Ple. L'informe així redactat s'ha de sotmetre a la decisió final del Ple, que ha d'aprovar-lo o de rebutjar-lo en conjunt, en una sola votació.

Secció segona. *De les proposicions de llei*

Article 102

Les proposicions de llei poden ésser tramitades a iniciativa de:

- a) un Grup Parlamentari.
- b) tres Consellers Generals.
- c) tres Comuns, de manera conjunta.
- d) una desena part del cens electoral nacional, d'acord amb la llei.

Article 103

1. Les proposicions de llei, amb l'exposició de motius corresponent, es presentaran per mitjà d'un escrit dirigit a la Sindicatura, acompanyades d'una memòria justificativa, i sempre que sigui possible, d'una memòria econòmica i d'una memòria justificativa de que la iniciativa legislativa contempla de manera adequada la perspectiva de gènere, així com dels antecedents necessaris per poder-s'hi pronunciar.

2. Exercida la iniciativa, la Sindicatura ordenarà la publicació de la proposició i la remetrà al Govern perquè, en el termini de quinze dies, manifesti el seu criteri.

Article 104

1. Transcorreguts quinze dies des de la seva publicació, la proposició podrà ésser inclosa en l'ordre del dia del Ple perquè sigui presa en consideració pel Consell General. El debat serà de totalitat i s'iniciarà amb la lectura del criteri del Govern, si n'hi hagués. Acabat el debat, el Síndic General preguntarà si el Consell General pren en consideració o no la proposició de llei.

2. En cas afirmatiu, s'obrirà un termini d'esmenes, que no podran ésser a la totalitat. La proposició seguirà el tràmit previst per als projectes de llei.

Secció tercera. De la sol·licitud del Govern prevista a l'art. 62.2 de la Constitució

Article 105

El President de la Comissió legislativa encarregada d'examinar un projecte o una proposició de llei, a través del Síndic General, trametrà les esmenes presentades al Govern, el qual disposarà de deu dies per sol·licitar, mitjançant escrit adreçat a la Sindicatura, que no siguin debatudes aquelles que comportin un increment de despeses o disminució d'ingressos en relació amb els previstos en la Llei del Pressupost General. Si el Govern fes ús de la sol·licitud prevista en l'art. 62.2 de la Constitució, el Síndic General ho comunicarà al President de la Comissió i ordenarà la publicació de la sol·licitud al Butlletí del Consell General. En aquest cas, la Comissió s'abstindrà de tractar les esmenes afectades.

Article 106

Si el Govern hagués plantejat la sol·licitud esmentada en l'article anterior, un Grup Parlamentari o un Conseller General amb la signatura de dos més podrà proposar, mitjançant escrit adreçat al Síndic General fins dos dies abans del Ple, que aquest s'oposi a la sol·licitud amb una moció motivada acordada per majoria absoluta. Si la moció prosperés, l'esmena afectada serà debatuda en el Ple.

Article 107

Dins del mateix termini previst a l'art. 103, el Govern podrà sol·licitar que no sigui discutida una proposició de llei en cas que comporti un increment de despeses o disminució d'ingressos en relació amb els previstos en la Llei del Pressupost General. Si el Govern hagués plantejat la sol·licitud, es podrà procedir igual que en l'art. 106.

Secció quarta. De la retirada dels projectes i de les proposicions de llei

Article 108

1. El Govern pot retirar qualsevol projecte de llei del Consell General sempre que la discussió de l'informe no hagi estat inclosa en l'ordre del dia del Ple.
2. Les proposicions de llei podran ésser retirades a iniciativa del proponent abans de l'acord de la presa en consideració. Un cop produïda aquesta, la retirada només pot ésser efectiva si és acceptada pel Ple.

CAPÍTOL SEGON. *DELS PROCEDIMENTS ESPECIALS*

Secció primera. De la Llei del Pressupost General

Article 109

1. En l'examen i aprovació del projecte de Llei de Pressupost General s'aplicarà el procediment legislatiu comú excepte en el que estableix aquesta secció.
2. El projecte de Llei de Pressupost General tindrà preferència en la tramitació respecte d'altres qüestions i treballs de la Cambra.
3. Admès a tràmit el Projecte de Llei del Pressupost General, la Sindicatura obrirà dos períodes d'esmenes que s'inicien el mateix dia; un període improrrogable, d'una durada no inferior a deu dies, per a presentar les esmenes a la totalitat, i un altre període, d'una durada no inferior als vint dies, per a presentar les esmenes a l'articulat.

Article 110

Les esmenes al projecte de Llei del Pressupost General que proposin augment de crèdit en algun concepte només seran admeses a tràmit si alhora proposen una baixa d'igual o superior quantia en un altre concepte de la mateixa secció. S'entén per secció pressupostària cada un dels ministeris en els quals es pot dividir la direcció política i administrativa del Govern.

Article 111

El debat de totalitat del projecte de Llei del Pressupost General podrà tenir lloc en el Ple abans de la finalització del termini d'esmenes a l'articulat i de l'eventual tramitació en Comissió. En el referit debat quedaran fixades la previsió d'ingressos i la despesa global màxima. Els torns seran de trenta minuts per grup parlamentari i de nou minuts pels consellers generals no adscrits.

Secció segona. De les lleis qualificades

Article 112

1. Els projectes i proposicions de llei qualificades, un cop la Sindicatura els haurà atribuït aquest caràcter d'acord amb la Constitució, es tramitaran pel procediment legislatiu comú. Finalitzat aquest, es procedirà a una votació final en el Ple sobre el conjunt del text, que serà anunciada amb antelació pel Síndic General. La seva aprovació requerirà el vot favorable de la majoria absoluta dels membres del Consell General, feta excepció de les lleis que, segons l'art. 57.3 de la Constitució, requereixen la majoria absoluta dels Consellers Generals elegits en circumscripció parroquial i la majoria absoluta dels Consellers Generals elegits en circumscripció nacional. En aquest cas, la votació serà pública i oral per crida.

2. En cas d'iniciatives legislatives que siguin parcialment qualificades, la votació final prevista a l'apartat 1 es limita únicament a la part qualificada. Per la resta de parts del text és suficient el vot favorable de la majoria simple dels membres del Consell General per a la seva aprovació.

3. Si a un projecte o proposició de llei ordinària li fossin presentades esmenes relatives a matèries reservades a llei qualificada, la Sindicatura no podrà admetre-les a tràmit si prèviament no hagués estat atribuït aquest caràcter al projecte o proposició de llei, sens perjudici que la Sindicatura, a iniciativa pròpia, o a demanda

d'una comissió en cas d'esmenes transaccionals, pugui reconsiderar la qualificació inicial a la vista de les esmenes presentades.

Secció tercera. *De la legislació d'extrema urgència i necessitat*

Article 113

1. Quan el Govern presenti al Consell General un text articulat per ésser aprovat com a llei d'acord amb l'article 60.1 de la Constitució, n'indicarà el seu caràcter d'extrema urgència i necessitat, així com la seva justificació a fi i efecte que la Sindicatura es pugui pronunciar. Les matèries reservades a llei qualificada no poden ésser objecte d'aquest procediment. Qualificat el document per la Sindicatura, el Síndic General convocarà directament el Ple en el termini de quaranta-vuit hores des de la seva recepció.

2. El debat s'iniciarà amb la presentació del text articulat per un membre del Govern i serà ordenat d'acord amb els debats de totalitat. El conjunt del text es sotmetrà a una única votació.

3. Si una cinquena part de Consellers Generals o un Grup Parlamentari discrepés del caràcter d'extrema urgència i necessitat del text proposat pel Govern, pot presentar una moció en aquest sentit abans de l'inici del Ple. En aquest cas, tindrà lloc un debat incidental amb torn a favor i torn en contra. Finit el debat, es votarà la moció presentada. Cas d'ésser aprovada, el text articulat serà tramitat pel procediment legislatiu comú, a menys que el Govern el retiri. Cas de no ésser aprovada, es procedirà al seu debat, d'acord amb el paràgraf segon.

4. Si la Sindicatura no li atorgués el caràcter d'extrema urgència i necessitat, una tercera part dels Consellers Generals pot demanar, dins els termini de 48 hores, el debat incidental regulat en l'apartat 3 d'aquest article. En aquest supòsit, i exhaurit aquest termini, el Síndic convocarà el Ple de manera immediata.

Secció quarta. *De les lleis de lectura única*

Article 114

Quan la naturalesa d'un projecte o proposició de llei ho aconselli, la seva simplicitat de formulació ho permeti, i no hagin estat presentades esmenes al text, el Consell General, a proposta del Síndic General escoltada la Junta de Presidents, podrà

acordar que la iniciativa es tramiti directament davant del Ple per a la seva deliberació i votació en lectura única. En aquest cas, es procedirà a un debat de totalitat i es sotmetrà el conjunt del text a una única votació.

Secció cinquena. *De la reforma constitucional*

Article 115

1. Els Coprínceps de forma conjunta, o una tercera part dels membres del Consell General podran presentar propostes de reforma constitucional. Aquestes s'adreçaran per escrit a la Sindicatura i, un cop admeses, es tramitaran com a proposicions de llei pel procediment comú.

2. Si el Consell General prengué en consideració la proposició, es constituirà una Comissió especial, de la qual en formaran part, en tot cas, els Presidents de Grup Parlamentari, per elaborar l'informe que es debatrà en el Ple. Finit el debat i la votació de les esmenes, dels vots particulars i del text de l'informe, el Síndic General anunciarà amb antelació la votació sobre el conjunt de la reforma que serà pública i oral per crida. Es considerarà aprovada la reforma pel Consell General si obté el vot favorable de les dues terceres parts dels membres de la Cambra.

Secció sisena. *Procediment per a la consolidació de la legislació vigent*

Article 116

1. El procediment de consolidació de les lleis té per objecte elaborar un nou text legal que integri la legislació vigent sobre una matèria determinada, amb la finalitat de simplificar l'ordenament jurídic, millorar-ne la qualitat i contribuir a garantir la seguretat jurídica amb un millor coneixement del dret vigent.

2. El procediment de consolidació legislativa és aplicable sobre una matèria quan s'han produït modificacions legals parcials que, per la seva freqüència, diversitat o complexitat, fan aconsellable de consolidar en un únic text la legislació vigent.

3. El procediment de consolidació dóna lloc a un nou text amb valor de llei que substitueix i deroga les lleis que consolida, no podent, en cap cas, modificar la regulació substantiva de la matèria afectada.

4. Els textos consolidats són promulgats i publicats com a lleis, d'acord amb el que estableix l'article 63 de la Constitució. En la publicació d'un text consolidat, se n'ha d'indicar la naturalesa en el títol.

5. La iniciativa del procediment de consolidació correspon únicament al Govern, a un grup parlamentari o a tres consellers generals.

6. El projecte i proposició de consolidació, a més dels requisits que estableixen els articles 92.1 i 103 respectivament, s'ha d'acompanyar, com a document annex, amb la llista de les lleis que consoliden i que han de quedar derogades amb l'aprovació del text consolidat. Una vegada admès a tràmit, el Síndic General n'ordenarà la seva publicació al Butlletí del Consell General.

Si durant el mes següent cap Conseller General ni cap Grup Parlamentari hi formulen objeccions, s'entendrà aprovat el projecte o proposició de consolidació. Si, per contra, un Conseller General o un Grup Parlamentari formulés alguna objecció, s'adreçarà per escrit a la Sindicatura, que en donarà trasllat a la Comissió legislativa competent d'acord amb el què disposen els articles 45 i 47.

7. Les objeccions només poden tenir com a objecte:

- a) Eliminar incoherències;
- b) Eliminar contradiccions;
- c) Eliminar redundàncies;
- d) Harmonitzar el llenguatge, les denominacions i l'estructura del text;
- e) Revisar possibles errades gramaticals.

8. La comissió proposa, si escau, recomanacions de modificació del text en base a les objeccions presentades i sempre dins dels límits inherents a la naturalesa del procediment de consolidació.

9. El text consolidat, serà debatut i aprovat en el Ple pel procediment de lectura única.

CAPÍTOL TERCER. *DELS TRACTATS INTERNACIONALS*

Article 117

Els Tractats internacionals que hagin de ser aprovats pel Consell General es tramitaran com a projectes de llei, amb les peculiaritats d'aquest capítol, i es consideraran aprovats d'acord amb allò que estableix la Constitució.

Article 118

Les propostes presentades pels Consellers Generals i els Grups Parlamentaris tindran la consideració d'esmenes a la totalitat de devolució, quan refusin l'aprovació del Tractat o bé quan proposin reserves o declaracions no previstes en aquest.

Article 119

En els casos de denúncia previstos en l'art. 64.3 de la Constitució, s'utilitzarà el mateix procediment que en l'article 118.

Article 120

El Consell General suspendrà la discussió sobre l'aprovació d'un Tractat quan aquest hagi estat objecte del requeriment de dictamen previ d'inconstitucionalitat previst a l'art. 101 de la Constitució, i el Tribunal Constitucional l'hagi admès a tràmit. La resolució estimatòria d'inconstitucionalitat farà decaure la seva tramitació.

TÍTOL IV. DE L'IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

CAPÍTOL PRIMER. *DE L'ELECCIÓ DEL CAP DE GOVERN*

Article 121

Després de cada renovació del Consell General o en els supòsits en què quedi vacant el càrrec de Cap de Govern, la seva elecció es realitzarà d'acord amb les previsions d'aquest Capítol.